

Na temelju članka 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 13/03) i čl. 6. i 7. Pravilnika o tarifnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05), rješavajući po zahtjevu "Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini", broj: 33/08 od 28. listopada 2008. godine, Državna regulatorna komisija za električnu energiju, na sjednici održanoj 25. ožujka 2008. godine, donijela je

ODLUKU

1. "Nezavisnom operatoru sistema u Bosni i Hercegovini" određuje se potrebni godišnji prihod za 2009. godinu u iznosu od 5.910.715 KM i utvrđuje tarifa za rad u iznosu od 0,0399 feninga/kWh.
2. Tarifa iz točke 1. ove odluke primjenjuje se za kupce u Bosni i Hercegovini koji preuzimaju električnu energiju sa mreže prijenosa, kao i za vlasnike licence za djelatnost međunarodne trgovine koji deklariraju izvoz električne energije.
3. Regulatorna tijela za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj, te mjerodavno tijelo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, koriste tarifu određenu ovom odlukom prilikom određivanja tarifa za krajnje kupce, prema strukturi tarifnih elemenata u okviru pojedinih kategorija potrošnje.
4. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 1. travnja 2009. godine i bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Odluka sa obrazloženjem dostavit će se podnositelju zahtjeva i umješačima u tarifnom postupku i objaviti na internet stranici DERK-a u roku od 30 dana od dana donošenja.

Obrazloženje

Uspostava "Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini" (u daljem tekstu: NOS BiH) omogućena je donošenjem *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini* ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 13/03) i *Zakona o utemeljenju Neovisnog operatora sustava za prijenosni sustav u Bosni i Hercegovini* ("Službeni glasnik BiH", broj 35/04).

NOS BiH je vlasnik licence za obavljanje djelatnosti neovisnog operatora sustava, u skladu sa odlukom Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK), broj: 05-28-007-16/06 od 28. lipnja 2007. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 54/07).

Tarifa za rad NOS-a BiH je, prema članku 22. *Metodologije za izradbu tarifa za usluge prijenosa električne energije, neovisnog operatora sustava i pomoćne usluge* ("Službeni glasnik BiH", br. 46/05, 17/07 i 11/09) (u daljem tekstu: *Tarifna metodologija*), namijenjena za pokrivanje troškova rada NOS-a BiH koji nastaju obavljanjem djelatnosti propisanih čl. 2. i 7. Zakona o utemeljenju Neovisnog operatora sustava za prijenosni sustav u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 35/04).

Tarifa se, shodno članku 23. *Tarifne metodologije*, utvrđuje na osnovu troškova za obavljanje regulirane djelatnosti i fizičkog opsega usluga u okviru regulirane djelatnosti. Troškovi za obavljanje regulirane djelatnosti i fizički opseg usluga koji pruža regulirana kompanija utvrđuju se na osnovu podataka sadržanih u zahtjevu za odobrenje tarife. Kod utvrđivanja tarifa DERK može koristiti i dodatne podatke za koje smatra da su potrebni.

U skladu sa člankom 3. *Pravilnika o tarifnom postupku* ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05), NOS BiH podnosi DERK-u zahtjev za odobrenje tarifa. NOS BiH podnio je zahtjev za

odobranje tarifa broj: 33/08 od 28. listopada 2008. godine (zaprimljen 3. studenoga 2008. godine pod brojem: 04-28-413/08). Zahtjev je podnjet na obrascima propisanim *Odlukom o određivanju obrazaca za dostavljanje podataka u tarifnom postupku* ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05) sa potrebnim prilogima.

U skladu sa čl. 4. i 9. *Pravilnika o tarifnom postupku*, iskazani podaci moraju biti jasno izloženi, tako da omogućavaju njihovu potpunu identifikaciju i moraju pružiti dovoljno informacija da bi se mogla donijeti odluka.

Razmatranje zahtjeva za tarife kroz postupak odobravanja tarifa u najvećoj mogućoj mjeri mora ispoštovati osnovna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne, jednakopravne, zasnovane na objektivnim kriterijima i opravdanim troškovima, te određene na transparentan način. Podnositelj zahtjeva za odobrenje tarife dužan je dokazati da predložena tarifa ispunjava zahtjeve iz zakona BiH i pravila i propisa DERK-a.

Zahtjev NOS-a BiH navodi slijedeće troškove i rashode za 2009. godinu: troškovi materijala u iznosu 253.200 KM, troškovi usluga 1.547.042 KM, troškovi radne snage 3.740.000 KM, amortizacija 1.515.035 KM, troškovi kamata 452.900 KM, ostali troškovi 757.810 KM, ostali rashodi 77.000 KM, tj. ukupno troškovi i rashodi 8.342.987 KM, što čini ukupno potrebni godišnji prihod od 8.342.987 KM.

Dopunom tarifnog zahtjeva (dopisom broj: 04-28-413-24/08 od 2. veljače 2009. godine) NOS BiH uvećava troškove usluga za 96.100 KM, obrazlažući to potrebom plaćanja članarina u europskim strukovnim organizacijama, čiji se broj u 2009. godini povećava. Uzimajući u obzir dopunu tarifnog zahtjeva potrebni godišnji prihod iznosi 8.439.087 KM.

NOS BiH u zahtjevu navodi da je na bazi ocjene ostvarenja Financijskog plana za 2008. godinu kao i njegovog ostvarenja za 9 mjeseci, sačinjen detaljan analitički plan troškova po modelu ISO planiranja kao i ostale bilančne pozicije, uključujući plan investicijskih i kapitalnih ulaganja te plan kredita za 2009. godinu. Ukupni rashodi planirani su u visini od oko 8,3 milijuna KM i veći su za oko 44% u odnosu na ocjenu ostvarenja iz 2008. godine. NOS BiH naglašava da je njihov planirani rast, prije svega, uzrokovan znatno većim potrebama koje se odnose na servisiranje i tehničko-tehnološku potporu korporacijskim sustavima koji su u funkciji osnovne djelatnosti, zatim određenim sistemskim i zakonskim izmjenama - posebno u poreskoj sferi, kao i inflacijskim i drugim financijskim poremećajima u zemlji i svijetu. Posebno naglašava da će za više od pola milijuna KM biti povećani troškovi amortizacije u narednoj godini u odnosu na 2008. godinu. Na visinu ukupne amortizacije od preko 1,5 milijun KM presudno utječe amortizacija SCADA/EMS sustava koja iznosi gotovo 900.000 KM.

Zahtjev sadrži i planirani fizički opseg usluga na prijenosnoj mreži za 2008. godinu koji se naslanja na podatke iz Bilance električne energije na mreži prijenosa BiH za 2009. godinu. Isporuke sa prijenosne mreže iznose 11.232.389.268 kWh, od čega isporuke kupcima na distribucijskoj mreži 8.763.861.509 kWh i isporuke kupcima izravno priključenim na prijenosnu mrežu 2.468.527.759 kWh. Zbir bilančnih viškova svih elektroenergetskih subjekata u BiH umanjen za isporuke domaćim elektroenergetskim subjektima iznosi 3.563.120.000 kWh.

Zahtijevana tarifa je odnos potrebnog prihoda i energije koju preuzimaju domaći kupci uvećane za deklarirani izvoz i iznosi 0,0570 feninga/kWh, nakon što je uzeta u obzir dopuna tarifnog zahtjeva. U zahtjevu NOS-a BiH stoji zahtijevana tarifa od 0,07169 feninga/kWh. Razlika proizilazi iz različite procjene bilančnih viškova u 2009. godini. Veličina od 3.563,12 GWh dobijena je striktnom primjenom *Tarifne metodologije*.

Nakon pregleda opsežne dokumentacije, potpunost zahtjeva NOS-a BiH je potvrđena aktom DERK-a broj: 04-28-413-3/08 od 11. prosinca 2008. godine, o čemu je NOS BiH obaviješten narednog dana dopisom broj: 04-28-413-4/08, pa se u nastavku tarifnog postupka moglo pristupiti ocjeni svih podnijetih dokaza uz pridržaj prava DERK-a da traži dodatne podatke i informacije kada to bude smatrao potrebnim.

Zahtjev NOS-a BiH je rješavan provođenjem postupka formalne rasprave, u svemu prema odredbama *Pravilnika o javnim raspravama* ("Službeni glasnik BiH", broj 38/055), prema čijoj je odredbi članka 45. DERK kratkom obavijesti u dnevničkim novinama i na svojoj internet stranici upoznao javnost sa sažetkom podnijetog zahtjeva i mogućnošću zainteresiranih članova javnosti da se neposredno upoznaju sa zahtjevom i upute pisane komentare u vezi sa predmetom tarifnog postupka.

Obavijest za javnost je pozvala i osobe zainteresirane da u postupku formalne rasprave sudjeluju kao umješaci da pismeno dokažu svoj interes, te najavila održavanje formalne rasprave o zahtjevu.

Nakon dostavljanja zahtjeva za sticanje statusa umješaca, DERK je zaključkom broj: 04-28-413-14/08 od 28. siječnja 2009. godine i broj: 04-28-413-14A/08 od 2. veljače 2009. godine dopustio sudjelovanje u postupku u svojstvu umješaca kako bi saslušao svjedočenja o pozicijama i interesima slijedećih subjekata: Aluminijski zavod d.d. Mostar, JP "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne", Mostar, Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske", Matično poduzeće, a.d. Trebinje, JP "Elektroprivreda BiH" Sarajevo i "Elektroprijenos BiH" a. d. Banjaluka.

Umješaci nisu koristili pravo da izvrše neposredan uvid u cjelokupnu dokumentaciju zahtjeva za tarife.

Pripremna rasprava o podnijetom zahtjevu NOS-a BiH za odobrenje tarifa za rad NOS-a BiH i pomoćne usluge održana je 5. veljače 2009. godine u Tuzli. U pripremnoj raspravi su sudjelovali ovlaštene predstavnici NOS-a BiH-a. Nije zabilježena prisutnost predstavnika umješaca, drugih osoba kao zainteresiranih članova javnosti ili bilo kojih drugih subjekata. Na pripremnoj raspravi utvrđena je lista pitanja koje je trebalo raspraviti i tijekom formalne rasprave.

Na formalnoj raspravi održanoj 6. veljače 2009. godine, strane u postupku su prezentirale svoje dokaze kako bi se utvrdile sve relevantne činjenice. Obradeno je svako od pitanja sa utvrđene liste i to sukcesivno odgovorom podnositelja i komentarima i podpitanjima umješaca i voditelja postupka.

Iako je javnost pozvana da može dostaviti komentare na tarifni zahtjev i ostvariti potpuni uvid u dokumentaciju do 28. siječnja 2009. godine, DERK do zaključenja tog datuma nije primio niti jedan komentar.

Konačno izvješće voditelja postupka opisuje tijek postupka, ponuđene dokaze i utvrđene činjenice, relevantne pravne odredbe i preporuku članovima Komisije (u daljem tekstu: Komisija) i dostavljen je stranki u postupku aktom DERK-a, broj: 04-28-413-39/08 od 10. ožujka 2009. godine, te trećim zainteresiranim osobama koje su dokazale izravan interes da sudjeluju u tarifnom postupku i kojima je takav status pravovaljano priznat od strane DERK-a.

Analiza troškova i prihoda, izložena u konačnom izvješću voditelja potvrđuje, odbija ili prilagođava pojedinačne stavke, veličine ili metode korišćene za pripremu prijedloga tarife, u skladu sa diskrecijskim pravima DERK-a u tarifnom postupku.

Izvješće je trebalo da pruži razumnu osnovu Komisiji da na predočenim podacima, argumentima i pojašnjenjima, te komentarima NOS-a BiH (broj: 839/09 od

16. ožujka 2009. godine) i zainteresiranih osoba (Aluminij d.d. Mostar, komentari pod brojem: 2416/09 od 16. ožujka 2009. godine, MH "Elektroprivreda Republike Srpske", Matično poduzeće, a.d. Trebinje, komentari pod brojem: 1-1/04/2-28-19/09 od 17. ožujka 2009. godine, JP "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar, komentari pod brojem: I-1878/09 od 18. ožujka 2009. godine, JP "Elektroprivreda BiH" Sarajevo, komentari pod brojem: 01-6009/09 od 18. ožujka 2009. godine), datim na prijedlog ovog izvješća, nakon što ih pozorno razmotri i procijeni, donese svoju konačnu odluku o podnijetom zahtjevu.

NOS BiH u svojim komentarima na konačno izvješće voditelja u postupku određivanja tarifa za rad NOS-a BiH i pomoćne usluge ističe: da ukupan predloženi prihod, a samim tim i tarifa za 2009. godinu, stavljaju NOS BiH u nepovoljan ekonomsko-financijski položaj; da je zadržavanjem troškova materijala na razini iz 2008. godine ignorirana više nego opravdana potreba za osiguranjem pričuvnih dijelova za SCADA/EMS sustav; da su u tarifnom zahtjevu kamate na povučena i nepovučena sredstva na kredit EBRD-a računane na visinu glavnice kredita u 2009. godini, a ne na ostatak duga kako to računa banka, zbog čega je sačinio novi obračun uz aktualnu stopu EURIBOR-a, prema kome je minimalan iznos kamate 271.190 KM; da je za troškove radne snage potrebno osigurati minimalno 3.396.226 KM kako bi se osigurala isplata dostignute razine plaća za prosječan broj uposlenih 55-56, a da bi sve ispod ove razine sredstava imalo za posljedicu smanjenje dostignute razine plaća i urušavanje postojeće kadrovske strukture, a na koncu, i samih funkcija podnositelja zahtjeva. Podnositelj stoga smatra neophodnim predloženi ukupan prihod dodatno uvećati za 103.786 KM (kamate na kredit EBRD-a) i cca 662.000 KM (bruto plaće i naknade uposlenih), a umanjiti za višak prihoda iskazan u 2008. godini u iznosu od 298.000 KM.

Aluminij d.d. Mostar se kao umješač u tarifnom postupku usprotivio bilo kakvom povećanju tarifa zbog gospodarske krize i recesije. Navodeći da je zbog globalne krize smanjio opseg proizvodnje za 25% i plaće uposlenicima 10-15% ustvrdio je neprimjerenim svako povećanje tarifa u 2009. godini ako se već ne bi mogle smanjiti.

U komentarima MH "Elektroprivreda Republike Srpske", Matično poduzeće, a.d. Trebinje, kao umješača, konstatira se neprimjerenim povećanje troškova radne snage NOS-a BiH te ističe da se ovi troškovi mogu zadržati maksimalno na razini onih odobrenih za 2008. godinu. Također se predlaže određivanje životnog vijeka za stalna sredstva u okviru SCADA/EMS sustava u duljem trajanju od onog koji je procijenjen od strane NOS-a BiH (8 godina), čime bi se utjecalo na smanjenje godišnjih troškova amortizacije. Umješač je u komentarima izrazio i zahtjev za refundaciju sredstava koje je otplatio po kreditu EBRD 891/SCADA-EMS u korist NOS-a BiH u iznosu od 725.876,38 KM, odnosno da se u tarifnom postupku utvrdi tretman tog kredita kako bi se u skladu s tim izvršilo zatvaranje pomenutog kredita.

Komentari JP "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar, kao umješača, ističu da bi, s obzirom na trenutačno stanje u elektroenergetskom sektoru i društvu uopće, svakako trebalo izbjeći povećanje tarifa.

JP "Elektroprivreda BiH" Sarajevo, u statusu umješača, svojim komentarima analitički obrađuje utjecaj tarife za rad NOS-a BiH na cijenu električne energije za različite kategorije krajnjih kupaca, troškove i poslovanje JP Elektroprivrede BiH, kao i utjecaj prijenosne mrežarine na tarife po kategorijama krajnjih kupaca, posebno kupaca priključenih na naponsku razinu 110 kV.

Umješač "Elektroprijenos BiH" a. d. Banjaluka nije dostavio svoje komentare na izvješće voditelja postupka.

Komisija, dakle, mora usmjeriti svoja razmatranja na sve elemente u troškovnoj strukturi koje je isticao podnositelj zahtjeva, analizu troškova i prihoda izloženu u konačnom izvješću voditelja postupka kao i komentare podnositelja zahtjeva i umješača podnošenih u tijeku cijelog postupka, te cjelovitom obzervacijom odlučiti o podnijetom zahtjevu. Slijedom takve obveze, Komisija izlaže slijedeća svoja stajališta:

Po osnovu *troškova materijala*, NOS BiH traži višestruko povećanje u odnosu na ostvareni trošak u 2008. godini. Pozicija od presudnog utjecaja na zahtijevano povećanje u okviru ove skupine troškova je planirana nabavka pričuvnih dijelova za održavanje SCADA/EMS i telekomunikacijskog sustava. S obzirom da je ovaj tehnički sustav praktično nov, nije realno očekivati veliku vjerojatnoću nastanka kvarova, te nije prihvatljivo planirati nabavku svih pričuvnih dijelova za SCADA/EMS i telekomunikacijski sustav. Sa ovakvim stavom Komisija smatra razumnim troškove materijala na ovoj poziciji u 2009. godini odobriti u visini od 63.500 KM koja odražava razinu ostvarenih troškova u okviru ove skupine u 2008. godini.

Ni u okviru *troškova usluga*, Komisija nije mogla prihvatiti konstataciju NOS-a BiH da bi odobrenje ovih troškova na razini ostvarenja u 2008. godini uzrokovalo nemogućnost ulaganja u planirane studije i potvrđuje zapažanje voditelja postupka o upitnosti izradbe svih navedenih studija u jednoj godini, kao i njihovoj pojedinačnoj cijeni. Pored toga, neophodno je izbjeći da se u okviru različitih subjekata izvode studije sa istom tematikom, tj. da ne dođe do njihovog nepotrebnog dupljanja. Imajući u vidu da, vjerojatno, ni u 2008. godini neće biti utrošen iznos koji je namijenjen za izradbu studija, te sve argumente iznesene u zahtjevu i na raspravi, Komisija odobrava iznos koji je u kontinuitetu sa dosadašnjim odobrenim i ostvarenim veličinama na ovoj poziciji. Odobreni iznos od 1.059.950 KM u okviru troškova usluga, po mišljenju Komisije, može realno pokriti sve troškove planirane od strane NOS-a BiH na ovoj poziciji, uključujući i izradbu određenih studija.

Pri određivanju *troškova radne snage*, koji su prema zahtjevu za 44% veći u odnosu na odobrene za 2008. godinu, Komisija je između ostalog respektirala: jedinstven stav umješača o zadržavanju razine prosječnih primitaka uposlenih u NOS-u BiH na razini ostvarenih u 2008. godini, koja i kao takva znatno odskaču od uporedivih u ostalom dijelu sektora; zatim, prekoračenje odobrenog iznosa za ovu stavku za 2008. godinu cca 115.000 KM, uz istodobno neispunjenje odobrene dinamike upošljavanja (zatraženo 58, odobreno 55, a ostvareno 52 prosječno uposlena). Dakle, NOS BiH je time isplatio cca 260.000 KM više od odobrenog iznosa.

Prijedlogu voditelja postupka o iznosu troškova na ovoj poziciji od 2.733.887 KM, uz dostignutu razinu uposlenosti od 54 uposlena, NOS BiH suprotstavlja tvrdnje o neuporedivosti primitaka uposlenih sa VSS (a takvih je 91% od ukupno uposlenih u NOS-u BiH) s ostalim subjektima u elektroenergetskom sektoru iznoseći podatke o znatnom sudjelovanju (47%) uposlenika s posebnim naknadama na plaću (14 dispečera koji rade noću, na blagdane i nedjelje) i 9 uposlenika s posebnim ovlastima i odgovornostima – rukovoditeljima unutarnjih organizacijskih cjelina, što, u usporedbi s drugim subjektima u sektoru, ima znatno veći utjecaj na prosjek VSS, pa i svih uposlenih.

Cijeneći prednje navedeno kao i saznanja iz okružja, Komisija je mišljenja da prosječna primitaka uposlenih u prošloj godini, ima osnova uvećati za 7% zbog efekata primjene novih propisa iz oblasti plaća, odobravajući zahtijevani broj prosječno uposlenih u 2009. godini. Ovakav pristup daje ukupno odobreni iznos na poziciji troškova radne snage od 2.941.307 KM.

Kao i u prethodnom tarifnom postupku, NOS BiH je zatražio je znatno povećanje odobrenog *troška amortizacije* za 2009. godinu (s ostvarenih 932.349 KM u 2008. na planiranih

1.515.035 KM u 2009. godini) opravdavajući ga prvenstveno činjenicom obračuna amortizacije na SCADA/EMS sustav za cijelu tu godinu za razliku od pola prethodne godine, a što čini cca 900.000 KM, ili preko 50% cjelokupne amortizacije.

Kod ocjene troškova amortizacije valjalo je raspraviti više prijepornih pitanja: kao što je prethodno rečeno, MH "Elektroprivreda Republike Srpske", Matično poduzeće, a.d. Trebinje je u svojstvu umješača zatražila dodatnu analizu životnog vijeka trajanja SCADA/EMS sustava, potkrijepljujući prijedlog navodima iz studije "*Electrotek Concepts*"-a, urađenoj za potrebe tadašnjeg ZEKC-a, koja "koristan životni vijek sustava" procjenjuje u trajanju od 15 godina.

Pored vijeka trajanja, odnosno stope amortizacije za SCADA/EMS sustav, prijepornim se činio i nerazjašnjen status otplaćenog dijela kredita od strane tri elektroprivrede, iskorišćenog za nabavku ovog sredstva u iznosu od 2.159.007 KM.

Komisija ocjenjuje opravdanom primjedbu istaknutu u pogledu potrebe preispitivanja vijeka trajanja SCADA/EMS sustava, ali je, uvažavajući odredbe MRS 16. toč. 51. i 57. ("*Ostatak vrijednosti i vijek uporabe sredstva treba provjeravati najmanje na koncu svake financijske godine...*" i "*Procjena vijeka sredstva je stvar prosuđivanja utemeljenog na iskustvu pravne osobe sa sličnim sredstvima.*"), u ovom tarifnom postupku prihvatila korišćenu stopu amortizacije, očekujući da do narednog tarifnog postupka pitanje korisnog vijeka uporabe SCADA/EMS sustava bude svestrano sagledano i konačno apsolvirano.

Što se tiče prijepornog dijela kredita korišćenog za nabavu SCADA/EMS sustava, Komisija se, ne htijući se opredijeliti ni za jednu od dvije moguće varijante rješavanja prijepornog iznosa kredita vraćenog od strane tri elektroprivrede, nego prepuštajući rješenje osnivateljima zainteresiranih subjekata, odlučila umanjiti kompletan predloženi trošak amortizacije za alikvotni dio obračunate amortizacije koji se odnosi na sporni iznos osnovice, tj. za iznos od 269.876 KM i odobriti iznos troška amortizacije za 2009. godinu u iznosu od 1.245.159 KM.

Komisija dijelom uvažava argumentaciju podnositelja zahtjeva koji navodi da je u tarifnom zahtjevu pogrešno obračunao *troškove kamata* na kredit EBRD, kao i kamatu na nepovućeni dio istog kredita, te se podnositelju odobrava ovaj trošak u iznosu od 271.190 KM. Odobreni iznos ne uključuje troškove kamata po EIB kreditu, pošto nije izvjesno da će realizacija tog kredita početi u 2009. godini. U slučaju da realizacija ovog kredita uslijedi u drugoj polovici 2009. godine, ista ne bi izazvala teškoće u otplati kamata, uzimajući u obzir ukupnu finansijsku poziciju NOS-a BiH, odnosno zavidnu likvidnost i iskazani višak sredstava.

Komisija u potpunosti podržava argumentaciju voditelja postupka prilikom obrade stavki planiranih troškova NOS-a BiH za porez po odbitku, režijske troškove i kolektivno osiguranje uposlenih, a koje spadaju u skupinu *ostalih troškova* i odobrava predloženi iznos od 117.000 KM u visini realiziranog u 2008. godini.

Priklanjajući se i sama stavovima umješača o potrebi smanjenja troškova ili bar zaustavljanja porasta istih, posebno onih na koje regulirani subjekt sam može utjecati, na poziciji *ostalih rashoda* Komisija odobrava sredstva na razini 2008. godine, tj. iznos od 447.500 KM, poštujući i *Odluku* (Vijeća ministara BiH) *o kriterijima za utvrđivanje novčane naknade za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim odborima i drugim radnim tijelima iz ovlasti institucija Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 19/09).

Shodno članku 25. *Tarifne metodologije*, podnositelju zahtjeva se kao opravdani trošak priznaje i iznos po osnovu obveze plaćanja regulatorne naknade u visini od 63.164 KM propisanoj *Odlukom o utvrđivanju regulatorne naknade za 2009. godinu* ("Službeni glasnik BiH", broj 101/08).

Na osnovu izvedenih analiza zahtijevanih troškova i rashoda podnosioca zahtjeva, Državna regulatorna komisija za električnu energiju kao potrebni godišnji prihod "Nezavisnom operatoru sistema u Bosni i Hercegovini" u 2009. godini utvrđuje i odobrava ukupni iznos od 5.910.715 KM i tarifu za rad, na osnovu ovako odobrenog potrebnog prihoda, u iznosu od 0,0399 pf/kWh. Određujući ovaj iznos Komisija je uzela u obzir i višak prihoda koje je NOS BiH ostvario u 2008. godini u visini od 298.055 KM. Pojedinačne sastavnice potrebnog prihoda Kompanija je u obvezi financirati u okvirima ovom odlukom odobrenih vrijednosti, kako slijedi:

Troškovi i rashodi (KM)	2008 traženo	2008 odobreno	2009 traženo	2009 odobreno
1	2	3	4	5
Troškovi materijala	74.300	59.440	253.200	63.500
Troškovi usluga	1.255.823	1.067.450	1.547.042	1.059.950
Troškovi radne snage	3.063.391	2.634.473	3.740.000	2.941.307
Amortizacija	934.454	934.454	1.515.035	1.245.159
Troškovi kamata	421.786	277.768	452.900	271.190
Ostali troškovi	107.256	107.256	191.810	117.000
Ostali i izvanredni rashodi	487.302	430.000	739.100	447.500
Regulatorna naknada		42.906		63.164
1. Ukupno troškovi i rashodi	6.344.312	5.553.747	8.439.087	6.208.770
2. Ostali prihodi		87.761		
3. Višak prihoda iz prethodne godine				298.055
4. Potrebni prihod (1.-2.-3.)	6.344.312	5.465.986	8.439.087	5.910.715
Energija (kWh)	13.747.881.968	13.693.526.075	14.795.509.268	14.795.509.268
Tarifa (pf/kWh)	0,0461	0,0399	0,0570	0,0399

Tarifa određena u naprijed navedenom iznosu, po uvjerenju Komisije osigurava potrebni prihod za učinkovit, siguran i pouzdan rad NOS-a BiH, odnosno omogućava pokriće svih razumno nastalih troškova i rashoda u poslovanju.

U okvirima razumnog diskrecijskog prava Komisije da potvrdi reprezentativnost i opravdanost svih podnijetih podataka i tvrdnji, da procjeni stupanj vjerojatnoće ostvarenja svih prognoziranih troškova i rashoda, i u okvirima ovlasti DERK-a da do objektivizacije uvjeta za preciznije određivanje tarifa iste odobrava i u skladu sa konkretnim okolnostima u razdoblju podnošenja zahtjeva za odobrenje tarifa (članak 21. *Tarifne metodologije*), na osnovu sveobuhvatnog razmatranja svih dokaza istaknutih u zahtjevu, konačnom izvješću voditelja postupka, komentarima podnosioca zahtjeva i zainteresiranih osoba (umješaka), Komisija donosi odluku kao u izreci.

Shodno članku 14. *Pravilnika o tarifnom postupku*, podnosioca zahtjeva kao regulirani subjekt ima obvezu osigurati pristup javnosti zvanično odobrenoj tarifi tako da odlukom odobrena tarifa bude na raspolaganju javnosti u njegovom glavnom uredu tijekom radnih dana i objavljena na njegovoj internet stranici.

U skladu sa člankom 9.2 *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini*, protiv odluke o odobrenju tarifa može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana objave odluke.

Broj: 04-28-413-51/08

Predsjedatelj Komisije

25. ožujka 2009. godine

Tuzla

Nikola Pejić

